

ارزیابی نقش طراحی باغ ایرانی در علوم انسانی و تاثیر آن در روند بهبود بیماری های روحی و روانی

الهام پورمهابادیان

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

چکیده

واصول وشاخصه های آن رامورد برسی قرارمی دهیم وفضای بکار گرفته شده برای بیماران را بررسی وموشکافی وتحلیل می کنیم جمع آوری اطلاعات بر اساس مطالعات کتابخانه ای،مقالات ومشاهدات عینی صورت خواهد گرفت .

واژگان کلیدی : باغ ایرانی، بیماری روحی ،طراحی، علوم انسانی

بیان مسئله:

از عوارض هر جنگی ،بروز مشکلات جسمی وروانی است که برای افرادی که به طور مستقیم یابه طور غیر مستقیم در جنگ حاضر بوده اند به وجود می آید معمولا مشکلات جسمی منجر به بروز نقض عضو می گردد اما جراحات روانی تا مدت ها حتی پس از جنگ گریبانگیر آسیب دیدگان خواهد بود .(پرنده ،۱۳۸۶) اختلال فشار روانی پس از سانحه یک نوع اختلال روانی است که در پی مشاهده یا درگیرشدن یا حتی شنیدن یک « فشار روانی فوق العاده » پدید می آید.از آنجائیکه یکی از مسائل فشارآورحضوردر جنگ بوده ، اختلال فشار روانی ناشی از جنگ یکی از مهمترین اختلالاتی است که می تواند بر روی فرد ، رابطه اجتماعی ، شرایط اقتصادی وفرهنگی وی تاثیر بسزایی داشته باشد .با توجه به تحقیقات انجام شده حدود ۸ درصد از جمعیت عمومی ،به اختلال فشار روانی پس از سانحه مبتلا می شوند ، علاوه بر آن حدود ۵ تا ۱۵ درصد افراد جامعه نیز دچار حالات جزئی تروضعیف ترین اختلال هستند . حدود ۳۰ درصد از سربازان بازگشته از جنگ ویتنام به اختلال فشار روانی پس از سانحه (پی . تی . اس . دی) مبتلا هستند و۲۵ درصد دیگر آنان دارای اشکال خفیفی از این اختلال می باشند . در ایران آمار دقیقی از مبتلایان به این اختلال در میان رزمندگان بازگشته از جنگ در دست نمی باشد ولی برخی از بررسی ها ، شیوع آنرا بین ۲۰ تا ۳۰ درصد ذکر کرده اند. از آنجا که آسیب دیدگی آنها مثل بسیاری از بیماری ها برای عامه مردم به صورت امری خاص تلقی نمی شود، معمولاً مثل سایر بیماران موردتوجه قرار نمی گیرند. بهبود بیماران، با درمان و عمل جراحی اگر قرار به درمان قطعی باشد حاصل می شود. اما بیماری روانی نوعاً دارای درمان قطعی نیستاین اختلال نه تنها گریبانگیر فرد بیمار است بلکه افرادی که با فرد مبتلا به اختلال فشار روانی پس

یکی از مهمترین نتایج معضلات جنگ برای بشر مشکلات روحی وروانی بوده است که بعضی از افراد پس از روبروشدن با حادثه ای تلخ ودردناک از جمله کشتارهای دسته جمعی ،صحنه های اسارت ،قتل عام وحملات تروریستی و...به این اختلال دچار می شوند .اهمیت این موضوع به این دلیل است که این اختلال نه تنها خانواده بلکه تمام روابط کاری ،اجتماعی ،اقتصادی وفرهنگی فرد بیمارواطرافیان اورتحت شعاع قرار می دهد.بیماران روحی وروانی جز مظلومترین قشر جامعه به حساب می آیند چونبعد ازیک دوره درمان ،سلامت کامل خود را بدست نمی آورند،درمرزی میان سلامت وبیماری بسر میبرندوبیماری آنها مانند بیماران جسمی به چشم نمی آید ونمی توان آنها را جزیی کدماز این دو گروه قرار داد.باتوجه به مطالب ذکر شده وزمان طولانی دوره درمان ،فضایبستری این بیماران از اهمیت ویژه ای برخوردار است .با توجه به تعداد زیاد این بیماران که دکتر علیپوردر کتاب خود شیوع آن را بین ۲۰ تا ۳۰ درصد ذکر کرده وهمچنین احتمال مبتلا شدن اطرافیان بیمار به اختلال فشار روانی ثانویه ،نیاز به داشتن آسایشگاه ومرکز روانپزشکی مختص حالات روحی وروانی این عزیزان ضرورتی لازم است کهدر سالهای بعد از جنگ ۸ سال دفاع مقدس تا کنون به آن توجهی نشده یا کم توجه شده .با در نظر گرفتن این نیازها و اهمیت موضوع می توان راهکارهایی خاص جهت طراحی فضایی مناسب ومحیطی مطلوبتربا استفاده از پارادایم های روانشناسی محیط (نور،رنگ ،فضا و...)وبکار گیری درست اصول آن در جهت اهداف پژوهش پیشنهاد داد .در همین راستایکی ازاین راهکارها (طراحیباغ آسایشگاه) است چرا که در بررسی های پیشین نمونه های وجود داشته که نتایج قابل قبولی از آنها بدست آمده مانند (بیمارستان آستین تگزاس)،پژوهش حاضر سعی دارد با مطالعه وشناخت پتانسیل های موجود در باغ ایرانی و ایجاد تعاملی هدفمند بین باغ وآسایشگاهدر معماری امروزی به راهکارهای مفیدی درجهت بهبود سریعتر درزمان بستری بیماران برسد تکنیک مورد استفاده در این پژوهش توصیفی -تحلیلی ، کیفی وعلی است که به توصیف محتوای کیفی باغ ایرانی پرداخته